

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
1. Tłumaczenie Gombrowicza	9
2. Anders Bodegård – sylwetka tłumacza	10
3. Szwedzkie przekłady Witolda Gombrowicza	12
4. Materiał badawczy i metodologiczne horyzonty analiz	16
 I. DZIENNIK: PROBLEM LITERACKOŚCI	19
1. Wprowadzenie	19
2. Literackość <i>Dziennika</i> – perspektywa Gombrowicza	20
3. Literackość <i>Dziennika</i> – perspektywa gombrowiczoologów	27
4. <i>Dziennik</i> i problemy przekładu	37
5. O materiale, celu badania i metodzie analizy	42
6. Racjonalizacja (na poziomie składni i dyskursu)	47
6.1. Neutralizacja ekspresywnej, dynamicznej składni	48
6.2. Neutralizacja archaizującej stylizacji składni	50
7. Objąśnianie	54
7.1. Dookreślenia, ujednoznacznienia	55
7.2. Wyjaśnianie metafor, osłabianie figuratywności	56
7.3. Eksplikacja nietypowych określeń i związków wyrazowych, konwencjonalizacja	58
7.4. Neutralizacja nominalizacji	63
7.5. Niwelacja stylu obiektywizującego	66
8. Zubażanie jakościowe i ilościowe	67
8.1. Zmiana logiki obrazu, osłabienie waloru obrazowego	67
8.2. Osłabienie ekspresji stylistycznej	69
8.3. Opuszczenia	71

9. Neutralizacja rytmu i ukrytych sieci znaczeniowych	72
9.1. Nieuwzględnianie korespondencji leksykalnych, powtórzeń, słów kluczy	72
9.2. Niwelowanie gier słownych	77
9.3. Neutralizacja deminutywów	80
10. Niwelowanie sieci elementów rodzimych oraz zacieranie superpozycji języków	83
10.1. Neutralizacja stylu potocznego i mowności	83
10.2. Neutralizacja na poziomie archaizacji	86
10.3. Redukcja „bełkotu”	88
11. Podsumowanie	89
II. ŚLUB: STUDIUM ODDZIAŁYWANIA FORMY JĘZYKOWEJ	93
1. Wprowadzenie	93
2. Sztuczność języka	97
3. Cel badania i uwagi metodologiczne	101
4. Wybory stylistyczne jako odbicie preferencji poznawczych, mówiącego	102
5. Język polski potoczny mówiony – próba charakterystyki	108
6. Język sztuki słowa	112
7. Archaizmy i formy gwarowe	114
8. „Stare landary” językowe w służbie treści wypowiedzi	118
9. Język szwedzki potoczny mówiony – perspektywa stylistyczna ...	120
10. Środki stylizacji w języku szwedzkim	122
11. Maski językowe jako przejaw sztuczności języka w <i>Ślubie</i>	128
11.1. Henryk	129
11.2. Ojciec	144
11.3. Matka	155
11.4. Pijacy	162
11.5. Interakcja między postaciami	168
12. Wyrzistość stylu a jego spłaszczenie w przekładzie	173
13. Podsumowanie	183

III. TRANS-ATLANTYK: INTERDYSKURSYWNOŚĆ A TRANSFER RETORYKI KOLEKTYWNEJ PAMIĘCI	189
1. Wprowadzenie	189
2. Dwie ramy pamięci	190
3. Literatura jako medium inscenizacji pamięci: retoryka pamięci kolektywnej	191
4. Interdyskursywność w <i>Trans-Atlantyku</i>	193
5. Forma i pamięć u Gombrowicza	194
6. W kręgu (auto)interpretacji: Gombrowicz o <i>Trans-Atlantyku</i>	196
7. Ceremonialność i ironia	200
8. Kategorie analityczne i problem przekładalności	202
9. Uwagi metodologiczne – analiza	208
9.1. Dyskurs monumentalny – tłumaczenie form adresatywnych	210
9.2. Dyskurs doświadczeniowy – tłumaczenie deminutywów	224
10. Podsumowanie	233
IV. TRANS-ATLANTYK: UKRYTA TERAŹNIEJSZOŚĆ I SYMBOLICZNA FUNKCJA GRAMATYKI W PRZEKŁADZIE	235
1. Wprowadzenie	235
2. Cel badania i uwagi metodologiczne	239
3. Ekspozowanie terażniejszości	244
4. Przeskoki czasowe: terażniejszość – przeszłość	246
5. Ukryta terażniejszość	249
6. Ukryty czas	258
7. Problematyczna duratywność	263
8. Podsumowanie i perspektywy dalszych badań	264
ZAKOŃCZENIE	275
BIBLIOGRAFIA	279
SUMMARY	295
INDEKS OSÓB	303